UNIVERSITETSBIBLIOTEKET

ÅRSMELDING 2007

Universitetsbiblioteket i tal				
	2006	2007	Endring 2006-2007	Endring i prosent
Lån av fysiske dokument	384 100	353 300	-30 800	-8,0
Nedlastingar av elektroniske fulltekstdokument ("elektroniske lån")	888 300	1 151 400	263 100	29,6
Sum fysiske lån + nedlastingar, viser samla bruk av UB sine samlingar/fulltekstressursar	1 272 400	1 504 700	232 300	18,3
Publikumsbesøk	711 300	749 100	37 800	5,3
Utførte årsverk[1)]	98,4	95,6	-2,8	-2,8
Reknskap (i 1 000 kr.)[2)]	101 786,6	104 682,4	2 895,8	2,8
Ordinær tilvekst trykte bøker og tidsskrift (i band)	24 600	21 640	-2 960	-12,0
Tilvekst elektroniske bøker mv. (i band)	7 900	8 200	300	3,8
Løpande tidsskriftabonnement (unike titlar)[3)]	16 002	16 400	398	2,5
Trykte abonnement	6 995	4 740	-2 255	-32,2
Elektroniske abonnement	11 770	13 100	1 330	11,3
Bestand bøker og tidsskrift (i band)	1 765 800	1 781 700	15 900	0,9
Katalogisering/konvertering	43 975	37 600	-6 375	-14,5

1) Omfatter også ekstra engasjert personale på arbeidsmarknadstiltak mv.

2) Inkl. tilskot frå fakultet og frå Haukeland universitetssjukehus på 2,55 mill. kr. i 2006 og 2,75 mill. kr. i 2007.

3) For ein del tidsskrift har UB abonnement på både trykt og elektronisk utgåve. Summen av trykte og elektroniske abonnement er difor høgre enn talet på løpande tidsskriftabonnement.

Det digitale biblioteket

Det viktigaste satstingsområdet for Universitetsbiblioteket dei siste åra har vore oppbygging av det digitale biblioteket. I 2007 har det serleg vore arbeidd med følgjande saker:

- Plan for overgang frå trykte til elektroniske informasjonsressursar 2005-2007 er gjennomførd. Utgiftene til tilgang til elektroniske ressursar (e-tidsskrift, e-bøker og databasar) steig kraftig frå 14,4 mill. kr. i 2006 til 24,6 mill. i 2007, medan utgiftene til trykte tidsskrift vart reduserte frå 13,1 mill. kr. i 2006 til 5,7 mill. i 2007.
- Talet på vitskaplege publikasjonar produserte ved UiB som er gjort tilgjengelege i det elektroniske institusjonelle publiseringsarkivet BORA har auka med 275 i 2007, slik at samla tal på dokument i BORA no er 1 735. The Webometrics Ranking of World Universities har rangert BORA som nr. 89 på ei liste over "the top 200 Academic Repositories" i verda. Ingen andre norske arkiv er komne med på lista.
- UB har arbeidd for at mest mogleg av forskingsresultata skal gjerast fritt tigjengelege, både nasjonalt og internasjonalt. UB samarbeider på dette feltet m.a. med NORA (Norwegian Open Research Archive), OAI (open Archives Initiative) og med Universitets- og høgskolerådet sitt bibliotekutval.

- Digitalisering og publisering av eldre verdfulle samlingar på Internett har halde fram. M.a. er 1 400 bilete og 1 100 manuskript og diplom digitaliserte. Prosjekta ”Kvinner i arbeidslivet”, ”Ferdige mens De venter” frå Landsutstillingen 1928 og ”Sverre og Astri” har alle bidrege mykje til nettportalen ”Mellomkrigstid”, som skal gjere tilgjengeleg ulike lokale dokumentsamlingar frå ABM-sektoren.
- Dei siste åra har bruken av elektroniske ressursar auka kraftig. Nedlastingar frå nettet av elektroniske fulltekstdokument som UB abonnerer på erstattar i stigande grad fysiske lån. Talet på slike nedlastingar steig frå 890.000 i 2006 til 1,15 mill. i 2007. I løpet av femårsperioden 2002-2007 er talet på nedlastingar femdobla. I same periode har tala på fysiske lån halde seg relativt stabile rundt 350-380 000. Dermed vart det også i 2007 ein sterk auke i bruken av UB sine samla litteraturressursar (både trykte og elektroniske), frå 1,27 mill. i 2006 til 1,5 mill. i 2007, dvs. ein auke på 18,3 %.
- Talet på besøk ved UB sine avdelingar steig og merkbart frå 711 000 i 2006 til 750 000 i 2007. Sidan 2002 har besøkstala auka med om lag 72 %. Alt tyder på at etablering og oppbygging av læringssenter ved UB har bidrege mykje til denne utviklinga.

Effektiv ressursutnytting

UB har dei siste åra arbeidd målmedvete for å halde oppe kvaliteten på samlingar og tenester, og for å utnytte ressursane best mogleg.

I fleire år har det på mange område vore ein stor auke i aktiviteten, både når det gjeld bruk av UB sine tenester (lån, elektroniske ressursar osb.) og besøk i biblioteket. Ved at det parallelt med dette er tatt i bruk elektroniske tenester og ressursar og at det er gjennomført andre effektiviserings- og rasjonaliseringstiltak, har det vore mogleg å gjennomføre den store aktivitetsauken utan nokon auke i personalressursane. Lønsutgiftene ved UB er haldne på om lag same realnivå dei siste åra, medan det meste av budsjettstyrkinga UB har fått har gått til mediekjøp. I 2003 brukte UB om lag 23,4 mill. kr. til mediekjøp og 38,6 mill. til løn, dvs at mediebudsjettet utgjorde 61 % av lønsbudsjettet. I 2007 brukte UB om lag 34 mill. kr. til mediekjøp og 41,8 mill. til løn, dvs at mediebudsjettet dette året utgjorde vel 81 % av lønsbudsjettet.

Omorganisering

I 2007 vart det vedteke omorganiseringar som fekk konsekvensar for ein del avdelingar ved UB: Det historisk-filosofiske og Det samfunnsvitskaplege fakultetsbiblioteket blei samla til ei avdeling under namnet Bibliotek for samfunnsvitskap og humaniora, og med ein felles leiar. Biletsamlinga og spesialsamlingane blei og samla til ei avdeling under namnet Avdeling for spesialsamlingar, og med ein felles leiar. Den nye avdelinga for spesialsamlingar har og fått ansvaret for drift av UB sitt depotmagasin i Stein Rokkans hus. Dei andre publikumsavdelingane ved UB har fått nye namn. UB har og halde fram arbeidet med betre koordinering av aktiviteten mellom avdelingane.

Kompetanseheving

I samarbeid med biblioteka ved Høgskolen i Bergen og NHH har UB dei siste åra arbeidd mykje med å utvikle undervisingsopplegg i informasjonskompetanse for studentane. Det er lagt stor vekt på å få i stand eit nært samarbeid med fagmiljøa på dette feltet. Eit resultat av dette arbeidet er det nettbaserte kurset Søk & Skriv, som skal hjelpe studentane til å kome i gang med og gjennomføre søke- og skriveprosessen i samband med oppgåveskriving.

UB satsar og systematisk på kompetanseheving for dei tilsette. M.a. er det gjennomført større kurs i informasjonskompetanse og i kommunikasjon. I tillegg har ein stor del av dei tilsette delteke i studieturar, konferansar, seminar og ulike opplæringstiltak.

29.02.08.